

Khí hậu Nhật Bản ～ Mưa thu ～

Khi mùa thu đến, khối không khí áp suất cao Thái bình Dương suy yếu, đồng thời khối không khí áp suất cao lạnh từ đại lục di chuyển dần xuống phía nam, hai khối không khí này chạm nhau ở vị trí gần quần đảo Nhật Bản, và front (biên giới giữa hai khối không khí) bị chững lại. Đây là front gây mưa thu, mưa vào mùa này thường được gọi là “Aki no naga-ame” hay “shuurin” (mưa dầm mùa thu). Mưa thu cũng giống mưa Tsuyu vào mùa hè, nhưng điểm bắt đầu và kết thúc không rõ rệt nên không có tuyên bố mưa bắt đầu hay kết thúc như tsuyu.

Người Nhật có câu tục ngữ “Mưa thu rơi, mặt mèo dài 3 thước (90cm)”. Câu này được giải thích là vào những ngày mưa mùa thu trời âm hơn ngày nắng, nên mèo vốn sợ lạnh thích đến dài mặt ra. Cũng có cách giải thích khác là mưa thu dầm dề đến cả mèo cũng thấy chán.

Ngoài ra, từ ngày xưa người Nhật thường nói “mất vụ lúa, được vụ nấm”. Đó là vì điều kiện được mùa của lúa và nấm matsutake khác hẳn nhau. Khi mưa ít, nắng nhiều thì lúa được mùa, nhưng khi mưa nhiều nắng ít thì nấm matsutake được mùa. Năm ngoái mùa hè trời nóng đỏ lửa nhưng mùa thu thì mưa dầm dề nên nấm matsutake được mùa bội thu.

日本の気象 ～ 『秋雨』 ～

秋になると太平洋高気圧の勢力が衰えるとともに、大陸からは冷たい高気圧が南下し、日本列島付近でこの2つの高気圧がぶつかり会い前線が停滞する様になります。これが秋雨前線でこの時期の雨を「秋の長雨」または「秋霖^{しゅうりん}」と言います。初夏の梅雨^{つゆ}と似ていますが、始まりや終わりが明確でないことが多く、梅雨入り・梅雨明けに相当する発表はありません。

「秋の雨が降れば猫の顔が三尺(約90センチ)になる」ということわざがあります。秋は晴れの日よりも雨の日の方が暖かく、寒がりの猫も顔を長くして喜ぶという意味のほかに、秋の長雨には猫ですら退屈するという意味もあります。

また、昔から「稲不作は松茸豊作」といわれ、稲と松茸では豊作になる気象条件が逆になります。秋に雨が少なく晴れが多い方が豊作となる稲と異なり、松茸は秋に雨が多く降ると豊作になります。昨年は夏の猛暑にもかかわらず秋の長雨により松茸が大豊作の年となりました。